

ŽEMAITĖ

MĖŠLAVEŽIS

Žemaitė Mėšlavežis

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=55844074

Mėšlavežis:

Аннотация

Ciesz się klasyką! Miłego czytania!

Содержание

Конец ознакомительного фрагмента.

Mėšlavežis

Mėšlavežis – mėšlo vežimo darbų laikas. [przypis edytorski]

Ši pavasarį giedra labai reta ir brangi... Kelinta jau nedėlia¹, kaip lietus pagavęs viršų pliaupia; nusigiedrins kokį pusdienį arba kokią naktį iškentės nelyjus – ir vėl prakiurs kaip iš kubilų. Patižo visi keliai, pabliuro dirvos, paplūdo pelkės, praskydo, išsipliauškė purvynai, o čia pats mėšlavežis. Neduok Dieve, koksai vargas darbininkams: prilijo laidariai² – reikia ligi kelių po srutas³ braidyti kol prikabina valktį⁴; tas važiuojant prilyja, varva per tekinius⁵, o per molynus, purvynus, kur į kalnuką, kol nuvaro į dirvą, arkliai nabagai⁶ nesuskaitomai ⁷ pakelia botagų. Merga ar koks pusbernis sušlapęs, visi drabužiai varvą iš viršaus; ligi kelių purvynais brisdamas greta vežimo, iš nekantrybės raižo tik ir raižo pavargusias kumeles. Kai kurios ligi pietų taip pristoja, kad toliaus nebepaeina, kaip kokį dešimts žingsnių tuo

---

¹ *nedėlia* – sekmadienis. [przypis edytorski]

² *laidaras* – užtvėta vieta ganykloje gyvuliams suginti. [przypis edytorski]

³ *srutos* – skystas tvarto mėšlas. [przypis edytorski]

⁴ *valktis* – prietaisas akėčioms, šienui iš pelkės vilkti, vežti. [przypis edytorski]

⁵ *tekinys* – dabar: tekis – vyriškos lyties gyvulus. [przypis edytorski]

⁶ *nabagas* – vargšas. [przypis edytorski]

⁷ *nesuskaitomai* – labai daug. [przypis edytorski]

įtimpos⁸, ir sustoja; nė raižymas nieko nebe padaro – kirtis ne kirtis, stovi sau galvas nuleidusios. Sustojus valkčiui, tekiniai susmenga į molį; kol paskui išjudina iš vietos, kumelės botagu ir niūkimu raginamos klumpa, vytuoja⁹, net akys pabała, kol toliau patraukia. Dirvoje dvi kapstytos purvinos ligi juostos, vanduo varva nuo skepetų per burną į akis, bėga į rankoves; nuo padalkų¹⁰ taip pat varva; kojos basos, raudonos, ligi pusblauzdžio molyje braido; pamėlinavusiomis rankomis kapsto, taško be paliovos, nes truputį sustojusios tuoj pradeda kuždėti. Vertikas¹¹ vyras taip pat varvąs, purvinas, kojas auliniuose klumpiuose, apkibusias moliais, kaip kalades valkioja. Nuo kepurės lezgio laša vanduo: per akis ir per uostus nuvarva pakalniui. Šnypšdamas, garuodamas verčia ir verčia, nespėja vieno valkčio išversti, įkandėm atniūka kitą; nėra laiko nė atsipūsti, nė nusišluostyti. Žmonėms ir arkliams – visiems vargai; bet nieko nepadarysi, reikia mėšlą vežti tam dvarui. Dvare nėra blogo oro – nors kumelės sprogtų, ant žmonių nugaros sausumos neliktų – koks darbas dirbamas, reikia dirbti.

Šį ryt rytmetį dvaro gaspadorius, pašokęs trečią, sužadino bernus. Ateinančius ant darbo ordinarčikus¹² apibarė už

---

⁸ *įtimpos* – čia: įsitempusios žengia. [przypis edytorski]

⁹ *vytuoja* – eina kaip girtos. [przypis edytorski]

¹⁰ *padalka* – apatinis drabužio kraštas. [przypis edytorski]

¹¹ *vertikas* – čia: žmogus, kuris išverčia, veža mėšlą. [przypis edytorski]

¹² *ordinarčikas* – ordinarininkas, kas gauna ordinariją, kumečio atlyginimą. [przypis edytorski]

vėlavimus; atsistojęs po pastogės priveizėjo, kad pateptų ratus; paskyrė, kokius arklius kinkyti, sustatė varinėtojus; paskyrė kapstytojus. Darbininkai kiekvienas žino savo darbą: kabintojai¹³ nuėjo į kūtes¹⁴, su jais vienas dvaro bernas; antras, vadinamas kluonius¹⁵, nubrido į laukus versti, eina kaip girtas.

Prasidėjo jau darbas: eina, niūka valktis po valkčio. „Vežimų nemaža, nepataikaus darbininkai” – taip sau nusprendęs gaspadorius, dar valandikę pastovėjęs po pastoge, nuėjo į vidų. Jis moka gerai „pasirundyti”; žino, kad darbas jo užstatytas eis kaip laikrodis. Jis žino, kurį darbininką kuomet reikia pabarti, kuomet prie darbo paraginti, kuriam paskirti sunkesnią darbą, kuriam lengvesnią. Už tokį gerą „rundą” ima geriausią ordinariją ir algos pusanthro šimto. Šįryt sustatęs darbininkus visus prie vieno darbo gali dabar nebesirūpinti .

Lauke lyja, pila, vėjas ūžia; stori debesys plaukia pavėjui, žerdami valandomis stambiais lašais, valandomis rodos by lengviaus, kaip tik ūkas¹⁶

---

¹³ *kabintojas* – mėžėjas. [przypis edytorski]

¹⁴ *kūtė* – tvartas, gurbas. [przypis edytorski]

¹⁵ *kluonius* – kluonio prievaizda, kluonininkas. [przypis edytorski]

¹⁶ *ūkas* – perk.: aptemimas (akių). [przypis edytorski]

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.